Irineu de Bačka: dezbinarea din Ucraina s-a transformat în dezbinare în întreaga Ortodoxie

Una dintre întrebările din interviul de Crăciun acordat de ierarhul Bisericii Ortodoxe Sârbe, Arhiepiscopul Irineu de Novi Sad, Mitropolitul Irineu de Bačka, ediției din Belgrad a publicației „Pečat”, a vizat tragedia schismei bisericești din Ucraina și susținerea acesteia de către Patriarhul Constantinopolului. Prezentăm o traducere a acestui fragment din interviu.

- Tragedia schismei ucrainene nu ar fi avut loc fără intervenția necanonică a Patriarhiei de Constantinopol pe teritoriul canonic al Bisericii Ortodoxe Ucrainene, o Biserică autonomă în cadrul Patriarhiei Moscovei. Din punctul dumneavoastră de vedere, ca episcop care se ocupă de zeci de ani de relațiile dintre biserici în Ortodoxie, la ce duce actuala diviziune tragică? Ce se întâmplă în Biserica Răsăriteană? Există vreo speranță de a rezolva problemele disputate și de a readuce pacea, pentru că, în cuvintele Sfântului Apostol Pavel, Hristos Însuși este pacea noastră?

- Declarația dumneavoastră despre tragedia schismei Bisericii Ucrainene și, aș adăuga, despre

suferința Bisericii Ortodoxe canonice și a poporului ucrainean este absolut corectă. Ah, dacă nu s-ar fi întâmplat! Diviziunea tragică din Ucraina, din păcate, s-a transformat foarte repede într-o diviziune în întreaga Ortodoxie, și o diviziune de două feluri.

Pe de o parte, este vorba despre o diviziune între acele Biserici Ortodoxe Autocefale care nu recunosc absolut nicio legitimitate canonică pentru schismaticii ucraineni conduși de pseudo-mitropolitul Dumenko și anumite alte Biserici Autocefale mai puțin numeroase, care le recunosc legitimitatea, deși în mare parte fără tragere de inimă sau sub presiune, și doar prin decizia Întâistătătorului, fără o hotărâre corespunzătoare a Sinodului Arhieresc.

Pe de altă parte, o diviziune începe să se manifeste și în cadrul acestui din urmă grup. În unele locuri mai accentuată, în altele mai atenuată, această diviziune a afectat de această dată, spre deosebire de trecutul îndepărtat cât și de trecutul recent, chiar și Sfântul Munte Athos – bastionul multisecular al Ortodoxiei.

Vinovații divizării, care, disprețuind Sinoadele și canoanele, au pătruns nechemați în spațiul canonic al altei Biserici autocefale și „au rupt cămașa lui Hristos”, parcă neștiind cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur și ale altor mari mărturisitori ai Ortodoxiei – sau, cel mai probabil, știindu-le, dar fiind indiferenți față de ele – că păcatul schismei nu poate fi spălat și răscumpărat nici măcar prin sângele mucenicesc vărsat pentru Hristos de către cel care a provocat schisma.

Întotdeauna există speranță pentru rezolvarea acestei probleme – cea mai gravă din istoria Bisericii de la Marea Schismă dintre Bisericile Răsăritului și Apusului din secolul al XI-lea până în zilele noastre – și pentru restabilirea păcii și unității între Bisericile Ortodoxe Autocefale. Această speranță există tocmai pentru că Însuși Hristos, și nu altcineva sau altceva, este Domnul păcii și Pacea noastră, Cel care „ a făcut din cele două - una, surpând peretele din mijloc al despărţiturii, desfiinţând vrăjmăşia în trupul Său, legea poruncilor şi învăţăturile ei, ca, întru Sine, pe cei doi să-i zidească într-un singur om nou şi să întemeieze pacea, Şi să-i împace cu Dumnezeu pe amândoi, uniţi într-un trup, prin cruce, omorând prin ea vrăjmăşia” (Efes. 2, 14-16).

Permiteți-mi în această privință să repet poziția pe care am formulat-o odată într-una dintre primele noastre conversații de Crăciun în paginile „Pečat”.

Consider că, dacă Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic ar fi făcut, în numele Marii Biserici a lui Hristos din Constantinopol, o declarație în care să afirme că liderii schismei ucrainene și înalți reprezentanți ai autorităților ucrainene l-au indus în eroare, sau, mai precis, l-au înșelat grosolan, susținând că în Ucraina toți sau aproape toți, de la Mitropolitul canonic Onufrie până la cetățenii Denisenko (autoproclamatul „Patriarh al Kievului Filaret”), Dumenko (autoproclamatul „Mitropolit Epifanie”) și

Maletici (autoproclamatul „Mitropolit Macarie”), așteptau cu nerăbdare „soborul de unificare” de la Kiev și crearea „Bisericii Ortodoxe a Ucrainei” („BOU”), acest „centaur” sau „tragelaf” (o creatură mitologică monstruoasă, jumătate capră, jumătate cerb), și apoi ar fi anulat această construcție adunată forțat, asigurând restabilirea status quo-ului eclezial anterior și soluționarea problemei prin dialogul schismaticilor ucraineni încă nepocăiți și al „protectorilor” lor cu Biserica Ortodoxă Rusă, adică cu Biserica canonică din Ucraina, precum și prin dialog la nivel panortodox, acest lucru nu doar că ar fi prevenit o nouă schismă – mai gravă decât cea care există deja între Biserica Romano-Catolică și Bisericile Ortodoxe –, dar ar fi și restabilit reputația și încrederea de odinioară în Patriarhia de Constantinopol, iar pe Patriarhul Bartolomeu l-ar fi înscris în istorie ca pe un Patriarh mare și înțelept.

Persistența în menținerea dezordinii canonice actuale ar avea, sunt sigur, consecințe catastrofale și imprevizibile – o schismă de lungă durată și, poate, chiar un nou mileniu de dezbinare, de această dată nu între creștinismul Răsăritean și cel Apusean, ci în interiorul Ortodoxiei răsăritene. Această schismă ar aduce un prejudiciu ireparabil misiunii și mărturisirii Ortodoxiei în lume, generând totodată și o gravă erezie ecleziologică. Ferească Dumnezeu de un asemenea deznodământ! Pentru a evita această evoluție, trebuie să ne rugăm mult și stăruitor, lucrând cu toată puterea noastră pentru unitatea Bisericii.

O sursă: https://mospat.ru/ro/news/92752/